

מתחם גדודי
גדודי רובאים מוגבר במערך ראשי (תיאור סכימטי)

הטעיה במרחק עד 3 קילומטרים מה מערך הראשי. תכליתו של קו זה אינה אלא: אבטחה בפני הפתעה; מניעת פריצת רצועת המכשולים; מניעת תצפית על הגורת ההגנה; מניעת תקיפת החגורה מתורתנועה; השתיה האויב. להשגת רוח-זמן; מניעת התוקף מלתפוס שטח-היערכות נוחים. וכן — לאלץ את האויב לפרוס כוחותיו — לפי רצון המ-גן, ובניגוד לכונותיו-הוא — ולגלות את כיוון המאמץ-העיקרי שלו; להטעותו ב-נוגע למבנה הגורת-ההגנה (ובעיקר — המערך-הראשי) על-ידי שהאויב יהיה אנוס לתקוף עוד בטרם הגיע אל המערך הראשי; לאלץ את התוקף לבצע הכנה ארטילרית כבר על קו מוצבי-החוץ ומר-צב-ההטעיה.

קו מוצבי-החוץ-וההטעיה מוחק בכוחות הקטנים לעומת ממדיו. בחלקו הגדול הוא בנוי מאמצעי-דמה (דמיי מכשולים, פני-רות, מוצבים, נשק-כבד, תקשורת וכו').

רצועת מכשולים מגינים

רצועת מכשולים-מגינים מוקמת עד כמה שאפשר על מכשול טבעי. לפני המערך-הראשי של החגורה העיקרית (במרחק כ-100—50 מ' ממנו). עומקה של רצועת-המכשולים, המור-כבת ממכשולים נגד-טנקים וממכשולים נגד-אדם, יכול להגיע למאות מטרים. רצועת-המכשולים מכילה מכשולי-תיל ב-1 עד 3 שורות, שדות-מוקשים, תעלות נגד-טנקים. בין מערכי הגורת-ההגנה ובתוכם מוקמים מכשולים-מאבטחים במספר רב. כל מתחם ומוצב מוקף מכשולים-מאבטחים (מכשולי-תיל, שדה-מוקשים). הגייסות מגינים על המכשולים על-ידי הסוואה, תצפית, תשמעים, חיפוי (אש נשקל ונשק-רגלים כבד, ואש ארטילרית), תאורה, מארבים, מכות-נגד. רצועת-המכשולים משולבת הדוקות בתכנית-האש.

מערכים של מתחמים מגינים

המערך הראשי (כמערכים האחרים) מוקם בתואי-קרקע טקטיים שולטים. כדי למנוע הסתננות ואיגוף בנויים המתח-מים כמערך רצוף, אלא שחוזקו אינו שווה בכל מקום. אין להבין שרציפותם של המתחמים שבמערך הנה מוחלטת; יש ובין המתחמים והמוצבים קיימים פערים, המגיעים עד ל-500 מ' (ולפעמים אפילו יותר). פערים אלה נתונים לחיפוי אש-אגפית חזקה של היחידות המגינות על המתחמים (המוצבים) הסמוכים, ולחיפוי אש-ארטילרית והמכשולים. הסתננות דרך הפערים אינה בדרך-כלל קלה, וביחוד לאור היום. ראוי להדגיש כי בכיוונים המשוערים של המאמץ-העיקרי של התוקף יהיו המתחמים (המוצבים) סמוכים זה לזה, ללא פערים ביניהם — שכתוצאה מכך לא יימצאו בגורה כזאת אגפים חשופים — ואז יינצר כורח להבקיע אותם בהתקפה חזיתית. המערך-הראשי יהיה חזק במיוחד (כלומר — בעל מתחמים צפופים) על נתיבי-הנועה המולי-כים לעומק ועל תואי-קרקע טקטיים חשובים. נקודות-

החולשה של כל המערך הן בחיבורים ("תפרים") שבין המתחמים והמוצבים ובין היחידות או העוצבות. אך כאן יש להדגיש כי החיבורים מוגנים בדרך-כלל בכוחות ואמצעים רבים ככל-האפשר — ולא תמיד יש לראותם כנקודות-חולשה דוקא.

יסוד המערך הוא המתחם הגדודי המורכב ממוצבים פלוג-תיים. המערך-הראשי מורכב ממוצבי-קור-ראשון, הבנויים על שתי תפירות הראשונות, ומוצבי קור-שני, הבנוי על התפירה השלישית. עומק המערך הוא עד 2 ק"מ. המערך הראשי (ולעתים — גם שאר המערכים של הגורת-ההגנה) כוללים שלוש ולפעמים ארבע תפירות, שהן פחות או יותר מקבילות זו לזו, בהתאם לתנאי פני-הקרקע.

מערכת-התפירות נחפרת בעומק מלא (עד 150 ס"מ ויותר) או בעומק חלקי (עד מטר אחד), כשחפירות מסוימות מדופנות, ואף מחוזקות בבטון. בנקודות-חיבור חיוניות בין קטעים שונים של תפירות ותעלות-קשר. לאורך התפירות מוקמות עמדות-ירי לרובאי (לרבות נשקו הנ"ט). בתוך קירות החפירות נכרים כוכי-תחמושת ומקלטים בשביל צותי-האש. במקומות חיוניים מותקנים פה ושם "בונקרים" עשויי קורות ועפר, ומצדיות עשויות-בטון.

החפירה הראשונה, המהווה את פאתו-הקדמית של מערך-ההגנה, עוברת בשטח החולש על הסביבה והמאפשר ניהול אש-לוחכנית, לטוח שאינו קטן מ-400 מ', ותצפית עמוקה והקפית. לחפירה עיקולים מדי 10—30 מ', בהתאם למבנה הטופוגרפי של השטח. תכופות תוקמנה לפני החפירה הראשונה, במרחק של עד 20—30 מ', עמדות קדמיות, בהן יוצבו מקלעים (ואפילו בינוניים) כדי לחפות על דרכי-גישה אל המערך-הראשי ועל המכשולים, וכדי להבטיח קיום

מדענות

„על פנימיות“ - הגבות מבפנים

שיחות מתוך ידיעה

ההמנהיגות — יפותחו גם הם בהרמוניה. נכון, לא תמיד קיימת ההרמוניה הזאת בנפשו ובמוחו של נער; אך לקפוץ מכאן ולקבוע כעובדה ש„אין דבר כזה“ הרי זה דומה למי שנקלע למעין-אכזב ומציא מסקנה שכל המעינות אכזב הנם.

ניתוח עובדות כפי שהן במציאות היה אולי פותח עיניו של בעל-הדבר לראות שאין אמת בהנחתו כי „בעל-השכלה“ פירושו „מי שמחפש ג'ובים“. אולי יש יותר אמת בכך שבעל-השכלה הוא „חומר אנושי“ טוב לפיקוד על מחלקה בשדה.

גישה זו עומדת, כמובן, בסתירה להצעה להקים ע"י הטכניון בית-ספר לקציני-קבע. בעל ההצעה רשאי להעלות הצעה זו רק אם יוכל להוכיח שיש דרך קצרה לרכישת השכלה, או שאפשר לדלוג על חינוך והשכלה תיכוניים — ולעבור מיד להשכלה אקדמאית.

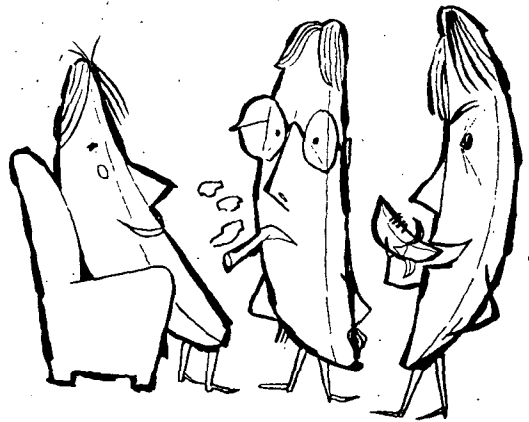
הקורא בעיון את הנאמר בשיחה הפנימית — מתברר לו לאור (ואולי לצל?) הנאמר, הצורך החיוני בהקניית השכלה וחינוך על-יסודי תחילה — ואח"כ השכלה אקדמאית; וזאת גם למען ידעו אלה שישוחחו בנושא כזה על מה לדבר.

אשר לסעיף החמישי ב„דברי אלוהים חיים“ — הריהו מדהים. אילו אמר בעל-הדברים שדבר זה נכון לתושב ישוב-ספר, כמו נוטרה — יש מקום להבינו; וגם אז לא בכל מאה האחוז. אבל כלום נכון הדבר ביחס למשמר-העמק, או ביחס ליגור?

היה זה טוב אילו המשוחחים היו נותנים דעתם על השאלה כיצד לעשות שילכו בני התישבות לפנימיה; ומה לעשות — בעיקר לפני שהחניך בא לפנימיה — כדי שיראו החניכים בעצם הלימוד בפנימיה התחייבות מוסרית להמשיך בשירות בצה"ל.

אלו הן הבעיות. אין דרך קצרה לפיתוח קצין שמשולבים בו חינוך והשכלה, או אופי וידיעות. הדרך הארוכה היא — רק היא — הדרך הקצרה ביותר. מ. ש. ר.

יורשה לי להעלות כמה שאלות והערות בקשר עם הכתבה ב„מערכות“ קל"ט (עמ' 56) „על פנימיות“, כי מישור השיחה הפנימית אינו ישיר כלל ועיקר, אלא משובץ טעויות במושגים. כותב הדברים הוא חייל שמצטער על שלא היתה לו כזמנו הזדמנות כזו הניתנת כיום לנערים במדינה. למה קוראת השלישייה, ששוחחה בנושא, „דברי אלהים חיים“?

- בוגרי שמיניות הם ילדי בונה;
- בני פועלים בארץ אינם זוכים להשכלה מספקת;
- בעלי השכלה נוהים אחרי ג'ובים, ואין בהם חומר אנושי לפקד על מחלקה בשדה.
- במקום חינוך תיכון צריך לגשת ישר לחינוך אקדמאי.
- בני תנועת התחייבות פטורים משירות בצבא-הקבע, כי הם חברים נאמנים למשקם.

כמה מושגים. כשאומרים: „ילדים עם בונה“ — אני מבין שהכוונה לבני משקים. והרי אלה — למרות פניותיו של מהנדס דגול — אינם באים לפנימיה. לראות סתירה בין „נער מבית פועלים“ ו„בוגרי-שמיניות“ — אף הוא סילוף מציאות. תנאי הכניסה לפנימיה דורשים מחניך כושל-לימוד בהרמוניה עם חינוך ותכונות-מנהיגות שאותם אפשר לפתח בפנימיה; עליה להקנות לו השכלה-תיכונית ותכונות-מנהיג. אשר לטענה בדבר השכלה בלתי-מספקת, איני יודע אם נכון להפנות לבית שממנו בא הנער — או, במידה רבה, לבית-הספר שבו הוא לומד.

השאיפה בכל מקום-לימוד (לימוד תוך עבודה — אף הוא לימוד) היא שהשכלה והחינוך יוטמעו בנער בהרמוניה; וכי שני אלה

האם תמיד נמצא בפנים גם תוכן?

רשימה קצרה „על פנימיות“ בגליון קלט של „מערכות“ (עמ' 56) זכתה להיות מועתקת באחד מהעתונים היומיים הנפוצים.

קראתי וחזרתי וקראתי בה; השתדלתי לגלות מה התוכן שבה — והעליתי חרס בידי.

מערכת „מערכות“ מעירה שאגב דיון סגור בנושא „השירות בצה"ל — שליחות או משלח-יד“ שנערך באחד מבתי-הספר של צה"ל. נגעו המשוחחים בסוגית החינוך הצבאי של הפנימיה (כנראה זו שליד ביה"ס הריאלי בחיפה). והדפיסה שלושה קטעים שנמצאו כשרים לחשיפה ממעטת הסודיות של הדיון הסגור.